นครธน
NAKORNTHON
HOSPITAL

มะเร็งเม็ดเลือดขาว หรือ ลูคีเมีย โรคอันตรายที่ไม่อาจมองข

ศูนย์ : ศูนย์มะเร็ง ฮอไรซัน รพ.นครธน
บทความโดยแพทย์ : นพ. คมกฤช มหาพรหม

มะเร็งเม็ดเลือดขาว หรือ ลูคีเมีย (Leukemia) เกิดได้กับทุกเพศทุกวัย เกิดจากเซลล์เม็ดเลือดขาวในไขกระดูกมีการเจริญแบ
ทำให้มีการสร้างเม็ดเลือดขาวออกมามากกว่าปกติในกระแสเลือดส่งผลให้ไขกระดูกไม่สามารถสร้างเม็ดเลือดชนิดอื่นๆ
ได้ตามปกติและอาจแทรกซึมไปตามอวัยวะต่าง ๆ ทำให้ระบบต่าง ๆ ทำงานผิดปกติไป โดยชนิดที่พบบ่อยที่สุดคือมะเร็งเม็ด
จัดเป็นโรคมะเร็งที่มีความรุนแรงสูง ซึ่งปัจจุบันพบมากขึ้นในผู้สูงอายุ และเป็น 1 ใน 10 โรคมะเร็งที่พบบ่อยในประเทศไทย

เม็ดเลือดขาวสำคัญอย่างไร

เม็ดเลือดขาว มีหน้าที่สำคัญในระบบภูมิคุ้มกัน ในการช่วยต่อสู้และป้องกันการติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้แก่ แบคทีเรีย ไวรัส และ
รวมทั้งป้องกันการเกิดเซลล์ที่ผิดปกติและสารแปลกปลอมอื่น
โดยเซลล์เม็ดเลือดขาวปกติจะเติบโตและแบ่งตัวเพิ่มจำนวนเมื่อระบบภูมิคุ้มกันระดมเซลล์เม็ดเลือดขาวไปตำแหน่งที่เกิดก

มะเร็งเม็ดเลือดขาวเป็นอย่างไร

โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว หรือ โรคลูคีเมีย (Leukemia) เป็นโรคมะเร็งที่เกิดขึ้นในไขกระดูก
เกิดจากมีเซลล์เม็ดเลือดขาวตัวอ่อนเติบโตมากผิดปกติโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยการแบ่งตัวอย่างไม่หยุดของเซลล์เหล่านี้
ได้ไปทำลายระบบการสร้างเม็ดเลือดปกติของไขกระดูก ทำให้เม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาวปกติ และเกล็ดเลือดลดลง ส่งผล
มีเลือดออกผิดปกติ มีจ้ำเลือดตามร่างกาย และติดเชื้อง่าย นอกจากนี้เซลล์มะเร็งยังสามารถไปสะสมตามอวัยวะอื่นๆ เช่น
ทำให้ผู้ป่วยมีต่อมน้ำเหลือง ตับ ม้ามโต

มะเร็งเม็ดเลือดขาวแบ่งออกเป็นกี่ชนิด

ชนิดของมะเร็งเม็ดเลือดขาวสามารถแบ่งได้ตามระยะเวลาการเกิด ซึ่งการแบ่งชนิดของมะเร็งเม็ดเลือดขาวจะมีผลต่อการเ
เนื่องจากมะเร็งเม็ดเลือดขาวแต่ละชนิดมีการดำเนินโรคและการพยากรณ์โรคที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. **แบ่งตามระยะเวลาการดำเนินโรค**
    - **มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลัน** (acute leukemia) คือ การที่เซลล์ตัวอ่อนของเม็ดเลือดขาวแบ่งตัวอย่
    อาการของโรคจะเกิดขึ้นอย่างฉับพลันและรุนแรงกว่ามะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรัง โดยไม่สามารถระบุสาเหตุ
    ผู้ป่วยจึงจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที
    - **มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรัง** (chronic leukemia) มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรังมีหลายประเภท
    บางชนิดจะมีเซลล์เม็ดเลือดขาวถูกผลิตออกมามากเกินไป
    ทำให้ในเลือดมีเซลล์เม็ดเลือดขาวในระยะตัวอ่อนที่มากกว่าปกติซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละชนิดของมะเร็งเม็ด
    โดยมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรังนี้เนื่องจากความผิดปกติเกิดขึ้นอย่างช้าๆ ผู้ป่วยอาจไม่มีอาการผิดปกติใดๆ
    แต่สามารถตรวจพบได้จากการตรวจเลือด หรือตรวจพบตัว หรือม้ามโตผิดปกติ
2. **แบ่งตามชนิดของเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว**
    - **มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดลิมโฟซิติก** (lymphocytic leukemia)เป็นมะเร็งชนิดที่ส่งผลกระทบต่อเซลล์ในน้ำเ
    เนื้อเยื่อของต่อมน้ำเหลืองช่วยให้ระบบภูมิคุ้มกันทำงานได้อย่างถูกต้อง
    - **มะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดไมอีโลจีนัส** (myelogenous leukemia)
    เป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวที่ส่งผลกระทบต่อเซลล์สายไมอีโลจีนัสซึ่งช่วยสร้างเซลล์เม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาวช

มะเร็งเม็ดเลือดขาวเกิดจากสาเหตุใด

สาเหตุของการเกิดมะเร็งเม็ดเลือดขาวยังไม่ทราบแน่ชัด แต่ปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ก็ส่งผลต่อการเกิดโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวได้ เ
การได้รับรังสีขนาดสูง เช่น รังสีนิวเคลียร์ การได้รับสารเคมีบางอย่าง โรคทางพันธุกรรม เช่น โรคดาวน์ซินโดรม ผู้ป่วยโรคไข
หรือภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง อย่างไรก็ตามโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวสามารถจะพัฒนาได้จากปัจจัยทางพันธุกรรมรวมกับปัจจ

อาการแสดงของมะเร็งเม็ดเลือดขาว

เนื่องจากเซลล์เม็ดเลือดที่ผิดปกติไปรบกวนการสร้างเม็ดเลือดชนิดต่างๆ ทำให้เกิดอาการดังกล่าว ได้แก่

- ภาวะโลหิตจาง เช่น เหนื่อยง่าย ใจสั่น วิงเวียนศีรษะ เนื่องจากเม็ดเลือดแดงลดลง
- มีภาวะติดเชื้อได้ง่ายขึ้น ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายผิดปกติ เนื่องจากเม็ดเลือดขาวลดลง
- มีภาวะเลือดออกง่ายกว่าปกติ มีเลือดออกตามไรฟัน มีเลือดกำเดาไหลปริมาณมาก อาจพบจุดเลือดออกหรือจ้ำเลือด
  เนื่องจากเกล็ดเลือดลดลง
- มีภาวะต่อมน้ำเหลืองโต อาจพบก้อนในท้องเนื่องจาก ตับ ม้ามโต
- คลำพบก้อนตามตัว หรือปวดกระดูก

การวินิจฉัยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว

นอกจากการตรวจร่างกายทั่วไป พร้อมกับการซักประวัติอาการเบื้องต้นแล้ว พบว่ามีข้อบ่งชี้เป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว แพ

1. การเจาะเลือดตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด (complete blood count, CBC) อาจพบฮีโมโกลบินต่ำ เกล็ดเลือดต่
   จำนวนเม็ดเลือดขาวสูงหรือต่ำกว่าปกติก็ได้ และอาจพบเม็ดเลือดขาวตัวอ่อนได้
2. การตรวจไขกระดูก เพื่อนับจำนวนเซลล์ตัวอ่อน ส่งตรวจพิเศษเพื่อแยกชนิดของเซลล์ myeloid และ lymphoid
   รวมถึงส่งตรวจโครโมโซมเพื่อการพยากรณ์โรค ซึ่งการเจาะไขกระดูกเป็นการตรวจที่จำเป็นในการวินิจฉัยมะเร็งเม็ดเ
   โดยแพทย์จะใช้เข็มดูดและตัดชิ้นเนื้อบริเวณหลังกระดูกสะโพกหรือหลังกระดูกเชิงกราน (ไม่ใช่การเจาะน้ำไขสันหลัง
   10-15 นาที และไม่ต้องนอนโรงพยาบาล

โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวรักษาได้อย่างไร

การรักษามะเร็งเม็ดเลือดขาวนั้น แพทย์จะทำการประเมินโรค อายุและสุขภาพโดยรวมของผู้ป่วย ก่อนแนะนำวิธีรักษาที่เหม

- **การใช้ยาเคมีบำบัด** (Chemotherapy) แพทย์จะใช้เป็นการรักษาหลักสำหรับมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลัน
  โดยยาจะไปทำลายเซลล์มะเร็งที่แบ่งตัวอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ไขกระดูกสามารถสร้างเม็ดเลือดปกติขึ้นมาใหม่
  โดยระยะในการรักษานั้นแพทย์จะพิจารณาตามชนิดและความรุนแรงของโรค รวมถึงความแข็งแรงของผู้ป่วยด้วย
- **การรักษาแบบยามุ่งเป้า** (Targeted Therapy) เป็นยาที่ออกฤทธิ์เฉพาะเจาะจงต่อเซลล์มะเร็ง ซึ่งยับยั้งการส่งสัญ
  และการแบ่งตัวของเซลล์มะเร็ง ทำให้มีการตอบสนองในการรักษาสูง สามารถควบคุมโรคมะเร็งได้ยาวนานกว่า

และมีผลข้างเคียงต่อเซลล์ปกติน้อยกว่ายาเคมีบำบัด

- **การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิด** (Stem cell transplantation) หรือ การปลูกถ่ายไขกระดูก โดยแพทย์จะนำเซลล์ต้นกำเนิดจากเลือดหรือไขกระดูกของตัวผู้ป่วยเอง ญาติพี่น้องหรือผู้บริจาคที่เข้ากันได้ มาปลูกถ่ายให้ผู้ป่วยหลังจากได้รักษาจนโรคอยู่ในระยะสงบเพื่อลดโอกาสกลับเป็นซ้ำ
- **รังสีรักษา** เป็นการรักษาที่ใช้รังสีเพื่อทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาวและป้องกันไม่ให้เซลล์มะเร็งเจริญเติบโต

การติดตามผลการรักษามะเร็งเม็ดเลือดขาว

หลังจากทำการรักษาจนโรคอยู่ในระยะสงบแล้ว แพทย์จะนัดตรวจอาการและเจาะเลือดทุก 1-2 เดือนในช่วงปีแรก ถ้าผลตร
เดือนอย่างน้อย 5 ปี หากไม่พบภาวะผิดปกติใดๆ จึงจะถือว่าหายขาดจากโรค เพราะโอกาสกลับเป็นซ้ำจะลดลงเมื่อเวลานา

หากพบว่าตนเอง คนในครอบครัว หรือคนใกล้ชิด มีอาการที่ผิดปกติเหล่านี้ เช่น เลือดจาง ซีด หน้ามืด เ

ควรไปพบแพทย์เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยโรค

เพราะการตรวจพบมะเร็งในระยะเริ่มแรกจะทำให้มีการตอบสนองต่อการรักษาและมีโอกาสหายมากกว่า

-

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย